

سرمایه و امنیت اجتماعی

تألیف

مهین دخت شیرزاده

حمدالله نادری

محمد جاہد

ویراستار علمی

دکتر یوسف درویشی، هیأت علمی دانشگاه پیام نور اردبیل

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
فصل اول : کلیات و مفاهیم	
۵	مفهوم سرمایه (capital) و سرمایه اجتماعی (Social capital)
۶	اعتماد اجتماعی
۷	مشارکت اجتماعی
۸	روابط اجتماعی (کنش متقابل اجتماعی)
۸	انسجام اجتماعی
۹	مفهوم امنیت و امنیت اجتماعی
فصل دوم : مبانی نظری سرمایه اجتماعی	
۱۳	سرمایه اجتماعی در دیدگاه کلاسیک
۱۴	کارل مارکس
۱۵	دورکیم
۱۶	مفهوم سرمایه اجتماعی در دیدگاه های تلفیق گرای معاصر
۱۶	آنتونی گیدنز
۱۹	پیر بورژویو
۲۰	جیمز کلن
۲۱	رابرت پاتنام
۲۲	آیهورف

۲۴.....	فرانسیس فوکویاما.....
۲۵.....	ولکوک.....
۲۵.....	ایمر فال و ناروان.....
۲۵.....	برگر - اشمیت.....
۲۶.....	استون.....
۲۷.....	جورج زیمل.....
۲۷.....	جین جاکوب.....
۲۸.....	محسن درویشی.....

فصل سوم : مفهوم امنیت

۳۱.....	احساس امنیت اجتماعی.....
۳۲.....	مفهوم امنیت.....
۳۲.....	تعریف احساس امنیت.....
۳۳.....	امنیت از دیدگاه قرآن.....
۴۸.....	امنیت از دیدگاه امام خمینی.....
۴۹.....	دیدگاه مقام معظم رهبری پیرامون امنیت اجتماعی.....
۴۹.....	امنیت اجتماعی از منظر قانون اساسی.....
۵۰.....	دیدگاه های نظری در رابطه با امنیت.....

فصل چهارم : دیدگاه های نظری پیرامون طبقه بندی نظریه های امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی

۵۹.....	دیدگاه های نظری پیرامون طبقه بندی نظریه های امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی.....
---------	---

فصل پنجم : مطالعه موردی (شهرستان اردبیل و خلخال)

۶۵.....	بیان مساله و ضرورت.....
۶۷.....	اهداف پژوهش های حاضر.....
۶۷.....	جامعه آماری ، حجم نمونه و شیوه نمونه گیری.....
۶۸.....	مدل تحلیلی تحقیق.....
۶۹.....	فنون تجزیه و تحلیل داده ها.....
۶۹.....	روایایی و پایایی.....
۷۰.....	نتایج آماره های تک متغیره برای شهرستان خلخال.....
۷۰.....	۱- جنسیت.....
۷۱.....	۲- سن.....
۷۱.....	۳- تحصیلات.....
۷۳.....	۴- وضعیت تاهل.....
۷۳.....	۵- درآمد.....
۷۴.....	۶- هزینه های ماهیانه خانواده.....
۷۵.....	۷- احساس امنیت اجتماعی.....
۷۹.....	۹- مشارکت اجتماعی.....

۸۰	۱۰- روابط اجتماعی
۸۱	۱۱- انسجام اجتماعی
۸۳	۱۲- سرمایه اجتماعی
۸۳	نتایج آماره های دو متغیره تحقیق
۸۳	جنسیت و امنیت اجتماعی
۸۴	سن و احساس امنیت اجتماعی
۸۵	میزان تحصیلات و احساس امنیت اجتماعی
۸۶	وضعیت تأهل و احساس امنیت اجتماعی
۸۷	میزان درآمد ماهیانه و احساس امنیت اجتماعی
۸۸	هزینه های ماهیانه خانواده ها و احساس امنیت اجتماعی
۸۹	اعتماد اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۹۰	مشارکت اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۹۱	روابط اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۹۲	انسجام اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۹۳	سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۹۴	نتایج آماره های چند متغیره تحقیق
۹۷	خلاصه نتایج تجربی تحقیق برای شهرستان خاخال
۹۷	نتایج آماره های تک متغیره تحقیق
۹۸	نتایج آماره های دو متغیره تحقیق
۱۰۱	نتایج آماره های چند متغیره تحقیق
۱۰۱	آزمون تحلیل رگرسیون چند متغیره
۱۰۲	یافته های نظری تحقیق
۱۰۲	یافته های تحقیق بر مبنای پیشینه های تجربی
۱۰۳	نتایج آماره های تک متغیره برای شهرستان اردبیل
۱۰۳	۱- جنسیت
۱۰۳	۲- سن
۱۰۴	۳- تحصیلات
۱۰۵	۴- وضعیت تأهل
۱۰۶	۵- درآمد
۱۰۷	۶- هزینه های ماهیانه خانواده
۱۰۸	۷- احساس امنیت اجتماعی
۱۱۰	۸- اعتماد اجتماعی
۱۱۲	۹- مشارکت اجتماعی
۱۱۳	۱۰- روابط اجتماعی
۱۱۴	۱۱- انسجام اجتماعی
۱۱۶	۱۲- سرمایه اجتماعی
۱۱۶	نتایج آماره های دو متغیره تحقیق
۱۱۶	جنسیت و امنیت اجتماعی
۱۱۷	سن و احساس امنیت اجتماعی
۱۱۸	میزان تحصیلات و احساس امنیت اجتماعی

۱۱۹		وضعیت تأهل و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۰		میزان درآمد ماهیانه و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۱		هزینه های ماهیانه خانواده ها و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۲		اعتماد اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۳		مشارکت اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۴		روابط اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۵		انسجام اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۶		سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی
۱۲۷		نتایج آماره های چند متغیره تحقیق
۱۳۰		خلاصه نتایج تجربی تحقیق برای استان اردبیل
۱۳۰		نتایج آماره های یک متغیره تحقیق
۱۳۱		نتایج آماره های دو متغیره تحقیق
۱۳۳		نتایج آماره های چند متغیره تحقیق
۱۳۳		آزمون تحلیل رگرسیون چند متغیره
۱۳۵		یافته های نظری تحقیق
۱۳۶		یافته های تحقیق بر مبنای پیشینه های تجربی
۱۳۶		مقایسه یافته های تحقیق
۱۳۶		مقایسه یافته های توصیفی
۱۳۷		احساس امنیت اجتماعی
۱۳۹		اعتماد اجتماعی
۱۴۱		مشارکت اجتماعی
۱۴۳		روابط اجتماعی
۱۴۳		انسجام اجتماعی
۱۴۴		نتایج استنباطی تحقیق
۱۴۷		راه کار های پیشنهادی برای هر دو شهرستان
۱۴۹		منابع و مأخذ

مقدمه

امنیت از نیازها و انگیزه های اساسی انسان به شمار میرود، به طوری که با زوال آن آرامش خاطر انسان از بین میرود و تشویش، اضطراب و ناآرامی جای آن را میگیرد و مرتفع شدن بسیاری از نیازهای آدمی در گرو تأمین امنیت است، به طوری که آبراهام مازلو نیز در سلسله مراتب نیازها، احساس امنیت را بلافاصله پس از ارضای نیازهای اولیه قرار میدهد (کاهه، ۱۳۸۴: ۱۳۳).

از این رو یکی از مفاهیم با اهمیت، پیچیده و جدید در دنیای امروز و حتی در مباحث سیاسی و اجتماعی و اقتصادی موضوع و مفهوم امنیت است (اخوان کاظمی، ۱۳۸۶: ۱۲).

امنیت از نیازها و ضرورت های پایه ای فرد و جامعه تلقی میشود که فقدان یا اختلال در آن، پیامدهای نگران کننده و خطرناکی به دنبال دارد (ترابی و گودرزی، ۱۳۸۴: ۳۲).

به طوری که انسان مدنی برای زندگی در جمع و دستیابی به مراتب بالای رشد نیازمند امنیت و آرامش خاطر است که با رشد و نمو جرایم و انحرافات اجتماعی زمینه های ناامنی و شکل گیری کجروی در سطح جامعه بیشترین دلهره را ایجاد می کند (جاوید، ۱۳۸۵: ۱۱۹).

از اینرو، امنیت اجتماعی برای اتحاد جامعه از بسیاری از موارد دیگری که ممکن است ضروری تلقی شود، ضروری تر است. در راستای همین اهمیت، یکی از اصلی ترین مؤلفه هایی که امنیت را ارتقا می بخشد و جامعه ای را سالم، آرام و مطلوب می سازد، سرمایه اجتماعی است (راموز، ۱۳۸۳: ۸۸).

در این مطالعه احساس معادل واژه Emotion دارای تفکر خاص خود را دارد که با تفکر احساس دیگر کاملاً متفاوت است و این تفاوت باعث شناسائی انواع احساس از هم می شود. از دیدگاه جامعه شناسی بروز عکس العمل های احساسی (نفس نفس زدن، تغییرات صدا موقع خوشحالی و عصبانیت و.....) انسان ها می تواند ریشه های بیولوژیکی یا اجتماعی داشته باشد. از منظر جامعه شناسی، به عنوان مثال در دیدگاه تئوری مبادله احساس در قالب رابطه محرک و پاسخ در نظر گرفته می شود به این

شکل که ساختار اجتماعی با ایجاد محرک های اجتماعی متفاوت موجب پیدایش احساس بر پایه اصول رفتار انسانی می شود. دیدگاه نظری تضاد عامل تعیین کننده احساس را عضویت در گروه های مختلف و رقابت با آن ها می داند به این شکل که وقتی انسان ها عضو گروه های اجتماعی متفاوت باشند که با هم در تضادند، می تواند با برانگیختن احساسات اعضای گروه ها آن ها را بر علیه یکدیگر تحریک کند و با ایجاد اختلاف و درگیری بین آن ها احساسات آنان را خالی کند (رفیع پور، ۱۳۷۵: ۹-۱۲).

پس، احساس امنیت به احساس آزادی نسبی از خطری اطلاق میشود که وضعیت خوشایندی را در افراد جامعه ایجاد کرده و فرد در آن موقعیت احساس آرامش جسمی و روحی میکند (رجبی پور، ۱۳۸۴: ۹۳).

